

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

24 päivänä kesäkuuta 2019*

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa – Eurooppalainen pidätysmääräys –
Puitepäätökset – Välittömän oikeusvaikutuksen puuttuminen – Unionin oikeuden ensisijaisuus –
Seuraukset – Puitepäätös 2002/584/YOS – 4 artiklan 6 alakohta – Puitepäätös 2008/909/YOS –
28 artiklan 2 kohta – Jäsenvaltion ilmoitus, jonka nojalla se voi jatkaa niiden voimassa olleiden
oikeudellisten välineiden soveltamista, joita tuomittujen siirtämiseen sovellettiin ennen 5.12.2011 –
Myöhäinen ilmoitus – Seuraukset

Asiassa C-573/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka rechtbank Amsterdam (Amsterdamin alioikeus, Alankomaat) on esittänyt 28.9.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 28.9.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa, joka koskee sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa, jonka kohteena on

Daniel Adam Popławski,

Openbaar Ministerien osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto)

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti R. Silva de Lapuerta, jaostojen puheenjohtajat J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, M. Vilaras ja C. Lycourgos (esittelevä tuomari) sekä tuomarit M. Ilešić, J. Malenovský, L. Bay Larsen, C. G. Fernlund ja S. Rodin,

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 1.10.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Openbaar Ministerie, asiamiehinään K. van der Schaft ja U. E. A. Weitzel,
- Daniel Adam Popławski, edustajinaan P. J. Verbeek ja T. O. M. Dieben, advocaten,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään M. K. Bulterman ja J. Langer,
- Espanjan hallitus, asiamiehenään M. J. García-Valdecasas Dorrego,
- Itävallan hallitus, asiamiehenään C. Pesendorfer,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

- Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään R. Troosters, H. Krämer ja S. Grünheid,
- kuultuaan julkisasiamiehen 27.11.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatteen ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa 27.11.2008 tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2008/909/YOS (EUVL 2008, L 327, s. 27) 28 artiklan 2 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa on kyse sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta Alankomaissa, jonka Sąd Rejonowy w Poznaniu (Poznańin alueellinen tuomioistuin, Puola) on antanut Daniel Adam Popławskista vapausrangaistuksen täytäntöön panemiseksi Puolassa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Puitepäättös 2002/584/YOS

- 3 Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2002/584/YOS (EYVL 2002, L 190, s. 1) johdanto-osan 5, 7 ja 11 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) [Euroopan] unionille asetettu tavoite tulla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaksi alueeksi johtaa EU:n jäsenvaltioiden välisen, rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen poistamiseen ja sen korvaamiseen oikeusviranomaisten välisillä luovuttamisjärjestelyillä. Lisäksi uusien ja yksinkertaisempien järjestelyjen käyttöönotto rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi tuomioiden täytäntöönpanoa ja syytteen asettamista varten rikosasioissa tekee mahdolliseksi poistaa nykyiset monimutkaiset ja aikaa vievät luovuttamismenettelyt. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella on aiheellista korvata jäsenvaltioiden tähänastiset perinteiset yhteistyösuhteet rikosoikeudellisten päätösten, sekä ennen tuomiota annettujen että lopullisten, vapaan liikkuvuuden järjestelmällä.

--

- (7) Koska tavoitteena olevaa, rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta [Pariisissa 13.12.1957 allekirjoitettuun] eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuvan monenvälisen luovuttamisjärjestelmän korvaamista ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, [Euroopan unionin] neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä [EU-sopimuksen] 2 artiklassa tarkoitetun ja [EY-sopimuksen] 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä puitepäättöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

--

- (11) Eurooppalaisen pidätysmääräyksen on korvattava jäsenvaltioiden välillä kaikki aiemmat rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat oikeudelliset välineet, [tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14.6.1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tehdyn] Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen[, joka allekirjoitettiin Schengenissä 19.6.1990 ja joka tuli voimaan 26.3.1995 (EYVL 2000, L 239, s. 19),] III osaston asiaa koskevat määräykset mukaan luettuina.”

- 4 Kyseisen puitepäätöksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

--”

- 5 Mainitun puitepäätöksen 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön:

--

- 6) jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, kun etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, ja tämä valtio sitoutuu panemaan tämän rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti;

--”

Puitepäätös 2008/909

- 6 Puitepäätöksen 2008/909 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän puitepäätöksen tarkoituksena on vahvistaa säännöt, joiden mukaisesti jäsenvaltion on tuomitun sosiaalisen kuntoutuksen helpottamiseksi tunnustettava tuomio ja pantava rangaistus täytäntöön.”

- 7 Kyseisen puitepäätöksen 4 artiklan 5 ja 7 kohdassa säädetään seuraavaa:

”5. Täytäntöönpanovaltio voi omasta aloitteestaan pyytää tuomion antanutta valtiota lähettämään tuomion ja todistuksen. Myös tuomittu voi pyytää tuomion antaneen valtion tai täytäntöönpanovaltion toimivaltaisia viranomaisia aloittamaan tämän puitepäätöksen mukaisen menettelyn. Tämän kohdan nojalla tehdyt pyynnöt eivät velvoita tuomion antanutta valtiota lähettämään tuomiota ja todistusta.

--

7. Kukin jäsenvaltio voi joko tätä puitepäätöstä tehtäessä tai myöhemmin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristölle, ettei sen 1 kohdan c alakohdan mukaista ennakkosuostumusta tuomion ja todistuksen lähettämiseksi tarvita muiden saman ilmoituksen antaneiden jäsenvaltioiden osalta,

- a) jos tuomittu asuu ja on laillisesti oleskellut vähintään viiden vuoden ajan yhtäjaksoisesti täytäntöönpanovaltiossa ja säilyttää pysyvän oleskeluoikeuden kyseisessä valtiossa ja/tai
- b) jos tuomittu on täytäntöönpanovaltion kansalainen muissa kuin 1 kohdan a ja b alakohdassa säädettyissä tapauksissa.

– –”

- 8 Mainitun puitepäätöksen 7 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kukin jäsenvaltio voi puitepäätöstä tehtäessä tai myöhemmin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristölle antamassaan ilmoituksessa, ettei se aio soveltaa 1 kohtaa. Tällainen ilmoitus voidaan peruuttaa milloin tahansa. Tällaiset ilmoitukset tai niitä koskevat peruutukset julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.”

- 9 Saman puitepäätöksen 25 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän puitepäätöksen säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin, sikäli kuin ne ovat puitepäätöksen [2002/584] säännösten mukaisia, rangaistusten täytäntöönpanoon tapauksissa, joissa jäsenvaltio sitoutuu panemaan rangaistuksen täytäntöön mainitun puitepäätöksen 4 artiklan 6 [ala]kohdan mukaisesti tai tapauksissa, joissa se on mainitun puitepäätöksen 5 artiklan 3 [ala]kohdan nojalla asettanut ehdon, että henkilö on rankaisemattomuuden välttämiseksi palautettava asianomaiseen jäsenvaltioon suorittamaan rangaistus, sanotun kuitenkaan rajoittamatta puitepäätöksen [2002/584] soveltamista.”

- 10 Puitepäätöksen 2008/909 26 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tällä puitepäätöksellä korvataan 5 päivästä joulukuuta 2011 alkaen seuraavien, jäsenvaltioiden välisiin suhteisiin sovellettavien yleissopimusten vastaavat määräykset, sanotun vaikuttamatta niiden soveltamiseen jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden välillä ja väliaikaiseen soveltamiseen 28 artiklan mukaisesti:

- tuomittujen siirtämisestä 21 päivänä maaliskuuta 1983 tehty eurooppalainen yleissopimus ja sen 18 päivänä joulukuuta 1997 tehty lisäpöytäkirja;
- rikosoikeudellisten tuomioiden kansainvälisestä pätevyydestä 28 päivänä toukokuuta 1970 tehty eurooppalainen yleissopimus;
- tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen III osaston 5 luku;
- ulkomaisten rikosoikeudellisten tuomioiden täytäntöönpanosta 13 päivänä marraskuuta 1991 tehty Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioiden välinen yleissopimus.”

- 11 Kyseisen puitepäätöksen 28 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Ennen 5 päivää joulukuuta 2011 vastaanotettuihin pyyntöihin sovelletaan edelleen tuomittujen siirtämistä koskevia voimassa olevia säädöksiä. Pyyntöihin, jotka on otettu vastaan mainitusta päivästä alkaen, sovelletaan jäsenvaltioiden tämän puitepäätöksen mukaisesti hyväksymiä sääntöjä.

2. Jäsenvaltio voi kuitenkin tätä puitepääöstä tehtäessä antaa ilmoituksen, jonka mukaan se tuomion antaneena jäsenvaltiona ja täytäntöönpanojäsenvaltiona jatkaa sellaisissa tapauksissa, joissa lainvoimainen tuomio on annettu ennen sen ilmoittamaa päivämäärää, niiden voimassa olevien säädösten soveltamista, joita tuomittujen siirtämiseen sovelletaan [ennen] 5 päivää joulukuuta 2011. Jos tällainen ilmoitus on annettu, mainittuja säädöksiä sovelletaan tällöin kaikkiin muihin jäsenvaltioihin riippumatta siitä, ovatko ne antaneet samanlaisen ilmoituksen. Kyseinen päivä ei voi olla myöhäisempi kuin 5 päivä joulukuuta 2011. Mainittu ilmoitus julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Se voidaan peruuttaa milloin tahansa.”

Alankomaiden oikeus

- 12 Luovuttamisesta 29.4.2004 annetun lain (Overleveringswet) (Stb. 2004, nro 195; jäljempänä OLW), jolla puitepääös 2002/584 saatetaan osaksi Alankomaiden oikeutta, 6 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Alankomaiden kansalaisen luovuttaminen voidaan sallia sillä edellytyksellä, että tätä vaaditaan häntä vastaan vireillä olevaa rikostutkintaa varten ja että täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen käsityksen mukaan on varmaa, että jos hänet tuomitaan ehdottomaan vapausrangaistukseen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa teoista, joiden perusteella luovuttaminen voidaan hyväksyä, hän voi suorittaa tämän rangaistuksen Alankomaissa.

2. Alankomaiden kansalaisen luovuttamista ei sallita, jos luovuttamista pyydetään hänelle lainvoimaisella tuomiolla määrätyn vapausrangaistuksen täytäntöön panemista varten.

– –

4. Syyttäjä ilmoittaa välittömästi ministerille – – jokaisesta luovuttamisesta kieltäytymisestä, joka on annettu tiedoksi 3 momentissa tarkoitetulla ilmoituksella, jonka mukaan Alankomaiden kuningaskunta on valmis vastaamaan ulkomailla annetun tuomion täytäntöönpanosta.

5. Edellä olevia 1–4 momenttia sovelletaan myös ulkomaalaiseen, jolla on pysyvä oleskelulupa, mikäli hänet voidaan asettaa Alankomaissa syytteen eurooppalaisen pidätysmääräyksen perustana olevista teoista ja mikäli hänen osaltaan on syytä olettaa, ettei hän menetä oikeuttaan oleskella Alankomaissa hänelle luovuttamisen jälkeen määrätyn rangaistuksen tai toimenpiteen vuoksi.”

- 13 OLW:n 6 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin sitä sovellettiin vapausrangaistusten ja ehdollisten rangaistusten vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta 12.7.2012 annetun lain (Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties) (Stb. 2012, nro 333; jäljempänä WETS), jolla pannaan täytäntöön puitepääös 2008/909, voimaantuloon saakka, säädettiin seuraavaa:

”Jos luovuttamisesta kieltäydytään pelkästään – – 6 §:n 2 momentissa säädetyn perusteella, syyttäjä ilmoittaa luovutuspyynnön tehneelle oikeusviranomaiselle valmiudesta vastata tuomion täytäntöönpanosta tuomittujen siirtämisestä tehdyn, Strasbourgissa 21.3.1983 allekirjoitetun yleissopimuksen 11 artiklassa määrätyn menettelyn tai muun sovellettavan sopimuksen mukaisesti.”

- 14 WETS:n voimaantulon jälkeen OLW:n 6 §:n 3 momentin sanamuoto on ollut seuraava:

”Jos luovuttamisesta kieltäydytään pelkästään – – 6 §:n 2 momentissa säädetyn perusteella, syyttäjä ilmoittaa luovutuspyynnön tehneelle oikeusviranomaiselle valmiudesta vastata tuomion täytäntöönpanosta.”

15 WETS:n 5:2 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. [WETS] korvaa rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanon siirtämisestä annetun lain [(Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnisen)] suhteissa – – unionin jäsenvaltioihin.

--

3. [WETS:ää] ei sovelleta – – tuomioistuimen ratkaisuihin, joista on tullut lainvoimaisia ennen 5 päivää joulukuuta 2011.

--”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

16 Sąd Rejonowy w Poznaniu määräsi Popławskille, joka on Puolan kansalainen, yhden vuoden ehdollisen vapausrangaistuksen 5.2.2007 antamallaan tuomiolla, josta tuli lainvoimainen 13.7.2007. Kyseinen tuomioistuin määräsi 15.4.2010 tekemällään päätöksellä rangaistuksen täytäntöön pantavaksi.

17 Sąd Rejonowy w Poznaniu antoi Popławskista 7.10.2013 eurooppalaisen pidätysmääräyksen mainitun rangaistuksen täytäntöön panemista varten.

18 Rechtbank Amsterdam (Amsterdamin alioikeus, Alankomaat) pohti kyseisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan pääasian yhteydessä, oliko sen sovellettava OLW:n 6 §:n 2 ja 5 momenttia, joissa säädetään automaattisesta eurooppalaisen pidätysmääräyksen kieltäytymisperusteesta, jota sovelletaan Alankomaissa vakinaisesti asuviin henkilöihin, kuten Popławskiin.

19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin esitti 30.10.2015 tekemällään päätöksellä unionin tuomioistuimelle ensimmäisen ennakkoratkaisupyynnön, jonka yhteydessä se huomautti, että OLW:n 6 §:n 3 momentin, sellaisena kuin sitä sovellettiin WETS:n voimaantuloon saakka, mukaan Alankomaiden kuningaskunnan on silloin, kun se kieltäytyy panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön OLW:n 6 §:n 2 ja 5 momentin nojalla, ilmoitettava ”valmiudesta” vastata rangaistuksen täytäntöönpanosta sen ja pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion välillä voimassa olevan sopimuksen perusteella. Se täsmensi, että Puolan tasavallan ja Alankomaiden kuningaskunnan välisissä suhteissa sovellettavien sopimusmääräysten mukaan on niin, että ennen kuin Alankomaissa voidaan ottaa vastattavaksi rangaistuksen täytäntöönpanosta, Puolan tasavallan on esitettävä tätä koskeva pyyntö ja että Puolan lainsäädäntö on esteenä sille, että tällainen pyyntö esitetään Puolan kansalaisten osalta.

20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korosti kyseisessä päätöksessä, että tällaisessa tilanteessa luovuttamisesta kieltäytyminen voisi johtaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön rangaistuksetta jäämiseen. Luovuttamisesta kieltäytymistä koskevan ratkaisun antamisen jälkeen rangaistuksen täytäntöönpanosta vastattavaksi ottaminen voisi näet osoittautua mahdottomaksi siksi, etteivät Puolan viranomaiset esitä tätä koskevaa pyyntöä.

21 Ennakkoratkaisua pyytäneellä tuomioistuimella oli siis epäilyksiä siitä, ovatko OLW:n 6 §:n 2–4 momentti yhteensopivia puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdan kanssa, sillä mainitussa alakohdassa sallitaan luovuttamisesta kieltäytyminen vain, jos täytäntöönpanojäsenvaltio ”sitoutuu” panemaan rangaistuksen täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

22 Unionin tuomioistuin katsoi 29.6.2017 antamassaan tuomiossa Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503), että puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä tämän säännöksen täytäntöön panemista koskevalle jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka nojalla – tapauksessa,

jossa toinen jäsenvaltio vaatii ulkomaalaisen, jolla on ensin mainitun jäsenvaltion alueella pysyvä oleskelulupa, luovuttamista tälle henkilölle lainvoimaisella tuomiolla määrätyn vapausrangaistuksen täytäntöön panemista varten – tällainen luovuttaminen ei ole sallittua ja jossa säädetään ainoastaan, että ensin mainitun jäsenvaltion oikeusviranomaisilla on velvollisuus ilmoittaa jälkimmäisen jäsenvaltion oikeusviranomaisille valmiudestaan vastata tämän tuomion täytäntöönpanosta, vaikka päivänä, jona luovuttamisesta kieltäydytään, ei ole takeita siitä, että täytäntöönpanosta voidaan todella vastata, ja vaikka – mikäli mainittu vastattavaksi ottaminen osoittautuu myöhemmin mahdottomaksi – tällaista kieltäytymistä ei voida enää asettaa kyseenalaiseksi.

- 23 Samassa tuomiossa unionin tuomioistuin myös katsoi, ettei puitepäätöksen 2002/584 säännöksillä ole välitöntä oikeusvaikutusta. Se huomautti kuitenkin, että toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen on, ottamalla huomioon kansallisen oikeuden kokonaisuudessaan ja soveltamalla siinä hyväksytyjä tulkintatapoja, tulkittava kyseessä olevia kansallisia säännöksiä mahdollisimman pitkälle mainitun puitepäätöksen sanamuodon ja tarkoituksen valossa, mikä tarkoitti kyseessä olevassa asiassa, että jos kieltäydytään sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, joka on annettu pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa lainvoimaisella tuomiolla vapausrangaistukseen tuomitun henkilön luovuttamiseksi, täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomaisilla on velvollisuus itse taata tälle henkilölle määrätyn rangaistuksen tehokas täytäntöönpano (tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503).
- 24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa ennakkoratkaisupyyntössään, että mainitusta tuomiosta ilmenee, että OLW:n 6 §:n 2, 3 ja 5 momentti ovat ristiriidassa puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdan kanssa.
- 25 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan 29.6.2017 annetusta tuomiosta Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503) ilmenee myös, että unionin oikeus ei ole esteenä OLW:n 6 §:n 3 momentin, sellaisena kuin sitä sovellettiin WETS:n voimaantuloon saakka, tulkinnalle, jonka mukaan puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohta on kyseisessä kansallisessa säännöksessä edellytetty sopimukseen perustuva oikeudellinen perusta rangaistuksen täytäntöönpanosta vastattavaksi ottamiseksi, kun otetaan huomioon, että kyseisessä 4 artiklan 6 alakohdassa ei suhteissa Puolan tasavaltaan sovellettavista kansainvälisistä sopimuksista poiketen edellytetä, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneet viranomaiset, tässä tapauksessa Puolan viranomaiset, ovat esittäneet vastattavaksi ottamista koskevan pyynnön, ja että OLW:n kyseisen 6 §:n 3 momentin tällaisen tulkinnan avulla voidaan taata siis vapausrangaistuksen tehokas täytäntöönpano Alankomaissa.
- 26 Minister van Veiligheid en Justitie (turvallisuus- ja oikeusministeri, Alankomaat) (jäljempänä ministeri), joka on Alankomaiden oikeuden mukaan toimivaltainen elin ottamaan vastattavaksi rangaistuksen täytäntöönpanosta, katsoi kuitenkin, ettei puitepäätös 2002/584 ole OLW:n 6 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin sitä sovellettiin WETS:n voimaantuloon saakka, tarkoitettu sopimus.
- 27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että riippumatta siitä, onko ministerin tulkinta oikea, se ei voi tässä tilanteessa päätellä, että tämä tulkinta takaa Popławskille määrätyn rangaistuksen tehokkaan täytäntöönpanon Alankomaissa.
- 28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelelee näin ollen, voiko se unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatteen nojalla jättää soveltamatta puitepäätöksen säännösten kanssa yhteensopimattomat Alankomaiden oikeuden säännökset, vaikka kyseisillä puitepäätöksen säännöksillä ei olekaan välitöntä oikeusvaikutusta. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että jos OLW:n 6 §:n 2 ja 5 momenttia ei sovelleta, ei ole enää perustetta kieltäytyä luovuttamasta Popławskia Puolan viranomaisille.

- 29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii lisäksi, voidaanko OLW:n 6 §:n 3 momenttia, sellaisena kuin se on muutettuna WETS:llä, soveltaa pääasiaan, kun otetaan huomioon, että kyseisen muutoksen jälkeen tuossa säännöksessä ei viitata enää sopimusperustaan, jotta rangaistus voidaan ottaa tehokkaasti vastattavaksi Alankomaissa.
- 30 Mainittu tuomioistuin huomauttaa tosin, että WETS:n 5:2 §:n 3 momentin nojalla WETS:n säännöksiä, joilla puitepäätos 2008/909 saatetaan osaksi kansallista oikeutta, ei sovelleta ennen 5.12.2011 lainvoimaisiksi tullessiin tuomioistuimen ratkaisuihin, kuten ratkaisuun, jolla Popławskille on määrätty vapausrangaistus. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa kuitenkin, että WETS:n 5:2 §:n 3 momentilla pannaan täytäntöön Alankomaiden kuningaskunnan puitepäätoksen 2008/909 28 artiklan 2 kohdan nojalla antama ilmoitus ja että unionin tuomioistuin ei ole ottanut kantaa kyseisen ilmoituksen pätevyyteen eikä varsinkaan sen mahdolliseen myöhäiseen luonteeseen, koska ilmoitus on annettu kyseisen puitepäätoksen tekemisen jälkeen.
- 31 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että jos mainittu ilmoitus katsotaan pätemättömäksi, kansallisia säännöksiä, joilla puitepäätos 2008/909 on saatettu osaksi kansallista oikeutta, ja myös OLW:n 6 §:ää, sellaisena kuin se on muutettuna WETS:llä, olisi sovellettava mainitun puitepäätoksen 26 artiklan nojalla Popławskista annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoon.
- 32 Näiden kansallisten säännösten soveltaminen pääasiassa edellyttäisi kuitenkin, että WETS:n 5:2 §:n 3 momenttia voidaan tulkita puitepäätoksen 2008/909 mukaisesti, ja jos näin ei ole, että kyseinen tuomioistuin voi jättää soveltamatta kyseisen säännöksen unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatteen nojalla. Lisäksi olisi tarkistettava, että rangaistuksen tehokas täytäntöönpano Alankomaissa taataan siinä tapauksessa, että luovuttamisesta kieltäydytään OLW:n 6 §:n, sellaisena kuin se on muutettuna WETS:llä, perusteella.
- 33 Jos näin on, Popławskin luovuttamisesta voitaisiin kieltäytyä ja rangaistus voitaisiin panna täytäntöön Alankomaissa OLW:n 6 §:n 2 ja 5 momentin sekä puitepäätoksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdan nojalla.
- 34 Tässä tilanteessa rechtbank Amsterdam päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei voi tulkita puitepäätoksen täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä siten, että niiden tulkinta johtaa puitepäätoksen mukaiseen tulokseen, onko sen ensisijaisuusperiaatteen perusteella jätettävä soveltamatta kyseisen puitepäätoksen kanssa yhteensopimattomia kansallisia säännöksiä?
- 2) Onko jäsenvaltion antama puitepäätoksen 2008/909 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus, jota se ei antanut ’tätä puitepäätosta tehtäessä’ vaan myöhempanä ajankohtana, pätevä?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Toinen kysymys

- 35 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelelee toisella kysymyksellään, joka on tutkittava ensin, lähinnä, onko puitepäätoksen 2008/909 28 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että jäsenvaltion kyseisen säännöksen nojalla mainitun puitepäätoksen tekemisen jälkeen antamalla ilmoituksella voi olla oikeusvaikutuksia.

- 36 Puitepäätöksen 2008/909 3 artiklan 1 kohdan mukaan kyseisen puitepäätöksen tarkoituksena on vahvistaa säännöt, joiden mukaisesti jäsenvaltion on tuomitun sosiaalisen kuntoutuksen helpottamiseksi tunnustettava tuomio ja pantava jonkin toisen jäsenvaltion tuomioistuimen määräämä rangaistus täytäntöön. Kyseisen puitepäätöksen 25 artiklasta ilmenee, että puitepäätöstä sovelletaan soveltuvin osin, sikäli kuin sen säännökset ovat puitepäätöksen 2002/584 säännösten mukaisia, rangaistusten täytäntöönpanoon tapauksissa, joissa jäsenvaltio sitoutuu panemaan rangaistuksen täytäntöön viimeksi mainitun puitepäätöksen 4 artiklan 6 alakohdan mukaisesti.
- 37 Puitepäätöksen 2008/909 26 artiklan mukaan samalla puitepäätöksellä korvataan 5.12.2011 alkaen kyseisessä artiklassa mainittujen, tuomittujen siirtämistä koskevien jäsenvaltioiden välisiin suhteisiin sovellettavien yleissopimusten määräykset. Mainitun puitepäätöksen 28 artiklan 1 kohdasta ilmenee lisäksi, että 5.12.2011 alkaen vastaanotettuihin langettavan tuomion tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskeviin pyyntöihin ei sovelleta enää tuomittujen siirtämistä koskevia voimassa olevia oikeudellisten välineitä vaan jäsenvaltioiden saman puitepäätöksen mukaisesti hyväksymiä sääntöjä.
- 38 Puitepäätöksen 2008/909 28 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltio voi kuitenkin kyseistä puitepäätöstä tehtäessä antaa ilmoituksen, jossa se toteaa, että se tuomion antaneena jäsenvaltiona ja täytäntöönpanojäsenvaltiona jatkaa niiden voimassa olevien oikeudellisten välineiden soveltamista, joita tuomittujen siirtämiseen sovellettiin ennen 5.12.2011, sellaisissa tapauksissa, joissa lainvoimainen tuomio on annettu ennen kyseisen jäsenvaltion vahvistamaa päivämäärää, kunhan tämä päivämäärä on viimeistään 5.12.2011. Kun jäsenvaltio antaa tällaisen ilmoituksen, mainittuja välineitä sovelletaan kyseisessä ilmoituksessa tarkoitetuissa tapauksissa kaikkiin muihin jäsenvaltioihin riippumatta siitä, ovatko ne antaneet samanlaisen ilmoituksen.
- 39 Puitepäätös 2008/909 tehtiin 27.11.2008. Alankomaiden kuningaskunta toimitti 24.3.2009 neuvostolle kyseisen puitepäätöksen 28 artiklan 2 kohdan nojalla ilmoituksen (EUVL 2009, L 265, s. 41), jossa kyseinen jäsenvaltio totesi, että se soveltaa niitä voimassa olevia oikeudellisia välineitä, joita tuomittujen siirtämiseen sovellettiin ennen 5.12.2011, kaikissa niissä tapauksissa, joissa langettava lainvoimainen tuomio annetaan ennen kyseistä päivämäärää.
- 40 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimittamista tiedoista ilmenee, että nyt käsiteltävässä asiassa tutkitun ennakkoratkaisupyynnön jättämisen jälkeen Alankomaiden kuningaskunta on peruuttanut kyseisen ilmoituksen 1.6.2018 alkaen. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on kuitenkin katsonut, että sen toinen kysymys on pysyttävä erityisesti siitä syystä, että Puolan tasavalta on itse antanut puitepäätöksen 2008/909 28 artiklan 2 kohdan nojalla ilmoituksen kyseisen puitepäätöksen tekemisajankohdan jälkeen, joten myös mainittu ilmoitus saattaa olla luonteeltaan myöhäinen.
- 41 Tältä osin on muistutettava, että yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämällä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa, unionin tuomioistuimen on siten lähtökohtaisesti ratkaistava ne (tuomio 10.12.2018, Wightman ym., C-621/18, EU:C:2018:999, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 42 Tästä seuraa, että unionin oikeutta koskevilla kysymyksillä oletetaan olevan merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Unionin tuomioistuin voi kieltäytyä ratkaisemasta kansallisen tuomioistuimen esittämän ennakkoratkaisukysymyksen ainoastaan silloin, kun on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden säännön tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (tuomio 10.12.2018, Wightman ym., C-621/18, EU:C:2018:999, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 43 Siitä huolimatta, että Alankomaiden kuningaskunta on peruuttanut puitepäätöksen 2008/909 28 artiklan 2 kohdan nojalla annetun ilmoituksen, edellytykset, joiden perusteella unionin tuomioistuin voi kieltäytyä ratkaisemasta esitettyjä kysymyksiä, eivät ole täyttyneet nyt käsiteltävässä tapauksessa.
- 44 On näet riittävää huomauttaa, että kysymyksellä siitä, onko Puolan tasavallan antamalla ilmoituksella oikeusvaikutuksia, voi olla merkitystä pääasiassa, koska tällainen ilmoitus velvoittaa puitepäätöksen 2008/909 28 artiklan 2 kohdan mukaan muut jäsenvaltiot jatkamaan suhteissaan Puolan tasavaltaan mainitussa ilmoituksessa vahvistetuissa tapauksissa niiden voimassa olevien oikeudellisten välineiden soveltamista, joita tuomittujen siirtämiseen sovellettiin ennen 5.12.2011.
- 45 Asiakysymyksen osalta on huomautettava, että puitepäätöksen 2008/909 28 artiklan 2 kohdassa poiketaan kyseisen puitepäätöksen 28 artiklan 1 kohdassa vahvistetusta yleisestä järjestelmästä ja että tämän poikkeuksen täytäntöönpano on annettu lisäksi yksipuolisesti kunkin jäsenvaltion tehtäväksi. Tästä seuraa, että kyseistä säännöstä on tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 25.1.2017, van Vemde, C-582/15, EU:C:2017:37, 30 kohta).
- 46 Kyseisen säännöksen sanamuodosta itsestään ilmenee, että jäsenvaltion on annettava siinä tarkoitettu ilmoitus mainitun puitepäätöksen tekemisajankohtana. Tästä seuraa, että kyseisen ajankohdan jälkeen annettu ilmoitus ei täytä niitä edellytyksiä, joista unionin lainsäätäjä on nimenomaisesti säättänyt, jotta kyseisellä ilmoituksella voisi olla oikeusvaikutuksia.
- 47 Tällainen tulkinta saa tukea puitepäätöksen 2008/909 yleisestä rakenteesta. Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 47 kohdassa huomauttanut, kun unionin lainsäätäjä halusi mahdollistaa sen, että ilmoitus voidaan tehdä paitsi kyseisen puitepäätöksen tekemisajankohtana myös myöhemmin, tästä mahdollisuudesta on säädetty mainitussa puitepäätöksessä nimenomaisesti, kuten kyseisen päätöksen 4 artiklan 7 kohta ja 7 artiklan 4 kohta osoittavat.
- 48 On vielä huomautettava, että toisin kuin Alankomaiden hallitus esittää kirjallisissa huomautuksissaan, pelkästään se, että jäsenvaltio ilmaisee puitepäätöksen 2008/909 tekemisajankohtana tai kyseisen päätöksen laadinnan aikaisemmassa vaiheessa aikomuksensa antaa kyseisen puitepäätöksen 28 artiklan 2 kohdan mukainen ilmoitus, ei merkitse kyseisessä säännöksessä tarkoitettua ilmoitusta. Tällaisesta ilmoituksesta on pelkästä aielijulistuksesta poiketen ilmentävä yksiselitteisesti niiden lainvoimaisten langettavien tuomioiden antamispäivä, jotka asianomainen jäsenvaltio aikoo jättää mainitun puitepäätöksen soveltamisalan ulkopuolelle.
- 49 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että puitepäätöksen 2008/909 28 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, ettei jäsenvaltion kyseisen säännöksen nojalla mainitun puitepäätöksen tekemisen jälkeen antamalla ilmoituksella voi olla oikeusvaikutuksia.

Ensimmäinen kysymys

- 50 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelea ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, onko unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatetta tulkittava siten, että se edellyttää, että jäsenvaltion tuomioistuin jättää soveltamatta sellaista kyseisen jäsenvaltion oikeuden säännöstä, joka on ristiriidassa puitepäätöksen säännösten kanssa.
- 51 Unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ilmenee, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii erityisesti mahdollisuutta olla soveltamatta kansallisia säännöksiä, joiden se katsoo olevan puitepäätösten 2002/584 ja 2008/909 vastaisia.

- 52 Tähän kysymykseen vastaamiseksi on ensinnäkin huomautettava, että unionin oikeudelle on ominaista sen perustuminen itsenäiseen, perussopimuksista muodostuvaan oikeuslähteeseen, sen ensisijaisuus jäsenvaltioiden oikeuteen nähden ja lukuisien niiden kansalaisiin ja niihin itseensä sovellettavien säännösten ja määräysten välitön oikeusvaikutus. Kyseiset unionin oikeuden keskeiset ominaispiirteet ovat olleet pohjana sellaisen keskinäisessä riippuvuussuhteessa olevien periaatteiden, sääntöjen ja oikeussuhteiden jäsennellyn verkoston luomiselle, joka sitoo vastavuoroisesti unionia itseään ja sen jäsenvaltioita sekä jäsenvaltioita keskenään (ks. mm. lausunto 2/13, 18.12.2014, EU:C:2014:2454, 166 ja 167 kohta; tuomio 10.12.2018, Wightman ym., C-621/18, EU:C:2018:999, 45 kohta ja lausunto 1/17, 30.4.2019, EU:C:2019:341, 109 kohta).
- 53 Unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatteella vahvistetaan unionin oikeuden etusija jäsenvaltioiden oikeuteen nähden (tuomio 15.7.1964, Costa, 6/64, EU:C:1964:66, s. 1159 ja 1160).
- 54 Kyseinen periaate velvoittaa siis kaikki jäsenvaltioiden elimet huolehtimaan unionin eri oikeussääntöjen täyden vaikutuksen toteutumisesta, eikä jäsenvaltioiden oikeudella voida puuttua siihen vaikutukseen, joka näillä eri oikeussäännöillä katsotaan olevan mainittujen valtioiden alueella (ks. vastaavasti tuomio 26.2.2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, 59 kohta ja tuomio 4.12.2018, Minister for Justice and Equality ja Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, 39 kohta).
- 55 Tältä osin on korostettava, että kansallisen oikeuden yhdenmukaisen tulkinnan periaate, jonka mukaan kansallisen tuomioistuimen on tulkittava kansallista oikeutta mahdollisimman pitkälle unionin oikeuden vaatimusten mukaisesti, on erottamaton osa perussopimuksilla luotua järjestelmää, sillä näin kansallinen tuomioistuin voi toimivaltansa rajoissa varmistaa unionin oikeuden täyden tehokkuuden, kun se ratkaisee käsiteltäväkseen saatetun asian (tuomio 19.12.2013, Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, 75 ja 76 kohta; tuomio 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, 59 kohta ja tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 31 kohta).
- 56 Myös unionin oikeuden oikeussääntöjen täysi tehokkuus vaarantuisi ja niissä tunnustettujen oikeuksien suoja heikentyisi, jos yksityisillä ei olisi mahdollisuutta saada korvausta silloin, kun heidän oikeuksiaan on loukattu jäsenvaltion syyksi luettavalla unionin oikeuden rikkomisella (tuomio 19.11.1991, Francovich ym., C-6/90 ja C-9/90, EU:C:1991:428, 33 kohta).
- 57 Edellä esitetystä seuraa, että kaikkien unionin oikeuden säännösten ja määräysten tehokkuuden varmistamiseksi ensisijaisuusperiaate edellyttää erityisesti, että kansalliset tuomioistuimet tulkitsevat kansallista oikeuttaan mahdollisimman pitkälle unionin oikeuden mukaisesti ja tunnustavat yksityisille mahdollisuuden saada korvausta silloin, kun heidän oikeuksiaan on loukattu jäsenvaltion syyksi luettavalla unionin oikeuden rikkomisella.
- 58 Ensisijaisuusperiaatteen mukaan on myös niin, että jos kansallinen tuomioistuin, jonka tehtävänä on toimivaltansa puitteissa soveltaa unionin oikeuden säännöksiä ja määräyksiä, ei voi tulkita kansallista säännöstöä unionin oikeuden vaatimusten mukaisesti, sillä on velvollisuus varmistaa kyseisten säännösten ja määräysten täysi vaikutus ja jättää tarvittaessa omasta aloitteestaan soveltamatta kaikki unionin oikeuden kanssa ristiriidassa olevat, myös myöhemmin annetut kansallisen lainsäädännön säännökset ilman, että sen olisi pyydettävä tai odotettava, että tällainen säännös ensin poistetaan lainsäädäntöteitse tai jollakin muulla perustuslain mukaisella keinolla (ks. vastaavasti tuomio 4.12.2018, Minister for Justice and Equality ja Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 59 Huomioon on kuitenkin otettava vielä unionin oikeuden muut keskeiset ominaispiirteet ja erityisesti se, että pelkästään osalla kyseisen oikeuden säännöksistä ja määräyksistä katsotaan olevan välitön oikeusvaikutus.

- 60 Unionin oikeuden ensisijaisuuden periaate ei siis voi johtaa sen kyseenalaistamiseen, että unionin oikeuden säännökset ja määräykset, joilla on välitön oikeusvaikutus, ja unionin oikeuden säännökset ja määräykset, joilla ei ole välitöntä oikeusvaikutusta, eroavat olennaisella tavalla toisistaan, eikä siis sellaisen yhtenäisen järjestelmän käyttöön ottamiseen, jonka mukaisesti kansalliset tuomioistuimet soveltavat kaikkia unionin oikeuden säännöksiä ja määräyksiä.
- 61 Tältä osin on korostettava, että kaikkien kansallisten tuomioistuinten velvollisuutena on niiden toimivaltaan kuuluvissa asioissa jäsenvaltion eliminä jättää soveltamatta kaikkia sellaisia kansallisia säännöksiä, jotka ovat ristiriidassa sellaisen unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen kanssa, jolla on välitön oikeusvaikutus sen käsiteltäväksi saatetussa oikeusriidassa (ks. vastaavasti tuomio 8.9.2010, Winner Wetten, C-409/06, EU:C:2010:503, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; tuomio 24.1.2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, 41 kohta ja tuomio 6.11.2018, Bauer ja Willmeroth, C-569/16 ja C-570/16, EU:C:2018:871, 75 kohta).
- 62 Sellaiseen unionin oikeuden säännökseen tai määräykseen, jolla ei ole välitöntä oikeusvaikutusta, ei sitä vastoin voida sellaisenaan vedota unionin oikeuden soveltamisalaan kuuluvan oikeusriidan yhteydessä sen kanssa ristiriidassa olevan kansallisen oikeuden säännöksen soveltamatta jättämiseksi.
- 63 Kansallisen tuomioistuimen ei siis ole pelkästään unionin oikeuden perusteella jätettävä soveltamatta kansallisen oikeuden säännöstä, joka on ristiriidassa jonkun sellaisen Euroopan unionin perusoikeuskirjan määräyksen, kuten sen 27 artiklan, kanssa, jolla ei ole välitöntä oikeusvaikutusta (ks. vastaavasti tuomio 15.1.2014, Association de médiation sociale, C-176/12, EU:C:2014:2, 46–48 kohta).
- 64 Myöskään sellaiseen direktiivin säännökseen vetoaminen, joka ei ole riittävän selkeä, täsmällinen ja ehdoton, jotta sillä voidaan katsoa olevan välitön oikeusvaikutus, ei voi pelkästään unionin oikeuden perusteella johtaa siihen, että jäsenvaltion tuomioistuimen on jätettävä soveltamatta kansallista säännöstä (ks. vastaavasti tuomio 24.1.2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, 41 kohta; tuomio 6.3.2014, Napoli, C-595/12, EU:C:2014:128, 50 kohta; tuomio 25.6.2015, Indélicq ir investicijų draudimas ja Nemaniūnas, C-671/13, EU:C:2015:418, 60 kohta ja tuomio 16.7.2015, Larentia + Minerva ja Marenave Schiffahrt, C-108/14 ja C-109/14, EU:C:2015:496, 51 ja 52 kohta).
- 65 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on lisäksi niin, että direktiivillä ei sellaisenaan voida luoda velvollisuuksia yksityiselle eikä siihen näin ollen voida sellaisenaan vedota kansallisessa tuomioistuimessa yksityistä vastaan (ks. mm. tuomio 26.9.1996, Arcaro, C-168/95, EU:C:1996:363, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; tuomio 17.7.2008, Arcor ym., C-152/07–C-154/07, EU:C:2008:426, 35 kohta ja tuomio 22.1.2019, Cresco Investigation, C-193/17, EU:C:2019:43, 72 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 66 On näet huomautettava, että SEUT 288 artiklan kolmannen kohdan mukaan direktiivin sitovuus, jonka perusteella siihen on mahdollista vedota, koskee vain ”jokaista jäsenvaltiota, jolle se on osoitettu”, ja että unionilla on toimivalta säätää yleisesti ja abstraktisti välittömin oikeusvaikutuksin yksityisiin kohdistuvista velvollisuuksista ainoastaan niillä aloilla, joilla sille on annettu asetuksenantovalta (ks. vastaavasti tuomio 12.12.2013, Portgás, C-425/12, EU:C:2013:829, 22 kohta ja tuomio 22.1.2019, Cresco Investigation, C-193/17, EU:C:2019:43, 72 kohta).
- 67 Edellä esitetystä ilmenee, että kansallinen tuomioistuin ei voi edes selkeän, täsmällisen ja ehdottoman direktiivin säännöksen perusteella jättää soveltamatta sen kanssa ristiriidassa olevaa kansallisen oikeutensa säännöstä, jos näin tehtäessä yksityiselle asetettaisiin lisävelvollisuus (ks. vastaavasti tuomio 3.5.2005, Berlusconi ym., C-387/02, C-391/02 ja C-403/02, EU:C:2005:270, 72 ja 73 kohta; tuomio 17.7.2008, Arcor ym., C-152/07–C-154/07, EU:C:2008:426, 35–44 kohta; tuomio 27.2.2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, 46 ja 47 kohta; tuomio 7.8.2018, Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, 49 kohta ja tuomio 22.1.2019, Cresco Investigation, C-193/17, EU:C:2019:43, 73 kohta).

- 68 Kuten tämän tuomion 64–67 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä vahvistetaan, on niin, että vaikka kansallisen tuomioistuimen velvollisuus jättää soveltamatta kansallisen oikeutensa säännöstä, joka on ristiriidassa jonkin unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen kanssa, perustuu siihen, että tämän unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen katsotaan olevan ensisijainen, kyseisen velvollisuuden edellytyksenä on kuitenkin se, että mainitulla säännöksellä tai määräyksellä on välitön oikeusvaikutus kyseisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetussa oikeusriidassa. Kansallisen tuomioistuimen ei siis ole pelkästään unionin oikeuden perusteella jätettävä soveltamatta kansallisen oikeutensa säännöstä, joka on ristiriidassa unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen kanssa, jos viimeksi mainitulla säännöksellä tai määräyksellä ei ole välitöntä oikeusvaikutusta.
- 69 Toiseksi on huomautettava, ettei puitepäätöksellä 2002/584 eikä myöskään puitepäätöksellä 2008/909 ole välitöntä oikeusvaikutusta. Kyseiset puitepäätökset on näet annettu unionin aikaisemman kolmannen pilarin perusteella ja erityisesti EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla. Kyseisessä määräyksessä määrättiin kuitenkin yhtäältä, että puitepäätökset velvoittavat jäsenvaltioita saavutettavaan tulokseen nähden mutta jättävät kansallisten viranomaisten valittavaksi muodon ja keinot, ja toisaalta, että puitepäätöksillä ei voi olla välitöntä oikeusvaikutusta (tuomio 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, 56 kohta ja tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 26 kohta).
- 70 Tältä osin on palautettava mieleen, että perussopimusten liitteenä olevan, siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan (N:o 36) 9 artiklan mukaan ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa hyväksytyjen, EU-sopimukseen perustuvien unionin toimielinten, elinten ja laitosten toimien oikeusvaikutukset säilyvät niin kauan kuin näitä toimia ei kumota lainsäädäntöteitse tai tuomioistuimessa tai muuteta perussopimusten nojalla. Koska puitepäätöksiä 2002/584 ja 2008/909 ei ole kumottu lainsäädäntöteitse tai tuomioistuimessa tai muutettu, niiden oikeusvaikutukset siis säilyvät EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti (tuomio 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, 57 kohta).
- 71 Koska mainituilla puitepäätöksillä ei ole välitöntä oikeusvaikutusta EU-sopimuksen itsensä perusteella, tämän tuomion 68 kohdasta seuraa, että jäsenvaltion tuomioistuimen ei ole pelkästään unionin oikeuden perusteella jätettävä soveltamatta sellaista kansallisen oikeutensa säännöstä, joka on ristiriidassa kyseisten puitepäätösten kanssa.
- 72 Kolmanneksi on huomautettava, että vaikei puitepäätöksillä voi olla välitöntä oikeusvaikutusta, kansallisilla viranomaisilla on kuitenkin niiden sitovan luonteen vuoksi velvollisuus tulkita kansallista oikeuttaan niiden mukaisesti kyseisten puitepäätösten täytäntöönpanolle varatun määräajan päättymisestä lähtien (tuomio 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, 58 ja 61 kohta).
- 73 Näiden viranomaisten on kansallista oikeutta soveltaessaan tulkittava siis sitä mahdollisimman pitkälle puitepäätöksen sanamuodon ja tarkoituksen mukaisesti, jotta sillä tarkoitettu tulos saavutettaisiin (ks. vastaavasti tuomio 16.6.2005, Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, 43 kohta; tuomio 5.9.2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, 54 kohta; tuomio 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, 59 kohta ja tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 31 kohta).
- 74 Kansallisen oikeuden yhdenmukaisen tulkinnan periaatteella on kuitenkin tietyt rajat.
- 75 Yleiset oikeusperiaatteet, erityisesti oikeusvarmuuden periaate ja taannehtivuuskiellon periaate, estävät etenkin sen, että yhdenmukaisen tulkinnan velvollisuus voisi johtaa siihen, että puitepäätöksen perusteella ja sen täytäntöön panemiseksi annetusta lainsäädännöstä riippumatta määritettäisiin rikokseen syyllistyneiden henkilöiden rikosoikeudellinen vastuu tai ankaroitettaisiin sitä (ks. vastaavasti tuomio 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, 63 ja 64 kohta ja tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 32 kohta).

- 76 Yhdenmukaisen tulkinnan periaate ei myöskään voi olla perustana kansallisen oikeuden *contra legem* -tulkinnalle (tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Yhdenmukaista tulkintaa koskeva velvollisuus toisin sanoen lakkaa, kun kansallista oikeutta ei voida soveltaa tavalla, joka johtaa asianomaisella puitepäätöksellä tavoitellun tuloksen kanssa sopusoinnussa olevaan tulokseen (tuomio 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, 66 kohta).
- 77 Yhdenmukaisen tulkinnan periaate edellyttää kuitenkin, että otetaan huomioon kansallinen oikeus kokonaisuudessaan ja sovelletaan siinä hyväksyttyjä tulkintatapoja asianomaisen puitepäätöksen täyden tehokkuuden takaamiseksi ja sellaiseen ratkaisuun päätymiseksi, joka on puitepäätöksellä tavoitellun päämäärän mukainen (ks. vastaavasti tuomio 5.9.2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, 56 kohta; tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 34 kohta ja tuomio 12.2.2019, TC, C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, 68 kohta).
- 78 Unionin tuomioistuin on jo katsonut tässä yhteydessä, että yhdenmukaista tulkintaa koskeva velvollisuus edellyttää, että kansalliset tuomioistuimet tarvittaessa muuttavat vakiintunutta oikeuskäytäntöä, jos se perustuu sellaiseen kansallisen oikeuden tulkintaan, joka ei sovi yhteen puitepäätöksen tavoitteiden kanssa, ja jättävät omasta aloitteestaan soveltamatta niitä kansallisen oikeuden nojalla sitovaa ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen omaksumaa tulkintaa, jos kyseinen tulkinta ei ole yhteensopiva asianomaisen puitepäätöksen kanssa (ks. vastaavasti tuomio 19.4.2016, DI, C-441/14, EU:C:2016:278, 33 kohta ja tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 35 ja 36 kohta).
- 79 Niinpä kansallinen tuomioistuin ei voi katsoa pätevästi, että sen on mahdoton tulkita kansallista säännöstä unionin oikeuden mukaisesti vain sen takia, että sitä on vakiintuneesti tulkittu tavalla, joka ei sovi yhteen unionin oikeuden kanssa (tuomio 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, 69 kohta ja tuomio 6.11.2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, 60 kohta), tai että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset soveltavat sitä tällä tavalla.
- 80 Siltä osin kuin nyt käsiteltävässä tapauksessa on kyse velvollisuudesta tulkita Alankomaiden oikeutta ja tarkemmin sanottuna OLW:tä puitepäätöksen 2002/584 mukaisesti, on huomautettava seuraavaa.
- 81 Unionin tuomioistuin totesi 29.6.2017 antamansa tuomion Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503) 37 kohdassa, että kansallisen tuomioistuimen velvollisuus taata puitepäätöksen 2002/584 täysi tehokkuus aiheuttaa Alankomaiden kuningaskunnalle velvollisuuden panna pääasiassa kyseessä oleva eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön tai, jos täytäntöönpanosta kieltäydytään, velvollisuuden taata Popławskille Puolassa määrätyn rangaistuksen tehokas täytäntöönpano Alankomaissa.
- 82 On näet huomautettava, että etsityn henkilön rangaistuksesta jääminen ei noudattaisi puitepäätöksellä 2002/584 (ks. vastaavasti tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 23 kohta ja tuomio 13.12.2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, 47 kohta) sekä SEU 3 artiklan 2 kohdalla, jonka mukaan unioni tarjoaa kansalaisilleen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, jolla ei ole sisärajoja ja jolla taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus, toteuttaen samalla ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia sekä rikollisuuden ehkäisyä ja torjuntaa koskevat aiheelliset toimenpiteet (tuomio 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (vankeusolosuhteet Unkarissa), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, 86 kohta), tavoiteltua päämäärää.
- 83 Unionin tuomioistuin on korostanut myös, että tämän tuomion 81 kohdassa tarkoitettulla velvollisuudella ei ole mitään vaikutusta Popławskin rikosoikeudellisen vastuun määrittämiseen, joka perustuu Sąd Rejonowy w Poznaniun 5.2.2007 häntä vastaan antamaan tuomioon, eikä sitä suuremmalla syyllä voida katsoa, että sillä ankaroitettaisiin tätä vastuuta tämän tuomion 75 kohdassa tarkoitettulla tavalla (tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 37 kohta).

- 84 Unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ilmenee, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin näyttää katsovan, ettei OLW:tä voida soveltaa siten, että pääasiassa kyseessä oleva eurooppalainen pidätysmääräys pannaan täytäntöön ja että Popławski luovutetaan Puolan oikeusviranomaiselle, ellei turvauduta contra legem -tulkintaan.
- 85 Jos kansallisen oikeuden tulkinta, joka johtaa Popławskista annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoon, osoittautuu todellakin mahdottomaksi – mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava –, kyseisen tuomioistuimen on vielä tulkittava merkityksellistä Alankomaiden säännöstöä ja erityisesti OLW:n 6 §:ää, jonka perusteella Popławskin luovuttamisesta Puolan viranomaisille kieltäydyttäisiin, mahdollisimman pitkälle siten, että kyseisen säännösten soveltamisella voidaan välttää – ottamalla Alankomaissa todella vastattavaksi Popławskille määrätystä rangaistuksesta – kyseisen henkilön rangaistuksetta jääminen ja päästä puitepäätöksen 2002/584 tavoitellun päämäärän kanssa yhteensopivaan ratkaisuun, sellaisena kuin siitä on muistutettu tämän tuomion 82 kohdassa.
- 86 Kuten unionin tuomioistuin on korostanut tältä osin 29.6.2017 antamansa tuomion Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503) 23 kohdassa, jäsenvaltion säännösten, jossa – kuten OLW:n 6 §:ssä – pannaan täytäntöön puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohtaan sisältyvä vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvarainen kieltäytymisperuste ja jossa säädetään, että kyseisen valtion oikeusviranomaisten on joka tapauksessa kieltäydyttävä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta silloin, kun etsitty henkilö asuu vakinaisesti mainitussa valtiossa, ilman että näillä viranomaisilla on mitään harkintavaltaa ja ilman että tämä sama valtio sitoutuu panemaan etsitylle henkilölle määrätyn vapausrangaistuksen todella itse täytäntöön, jolloin vaarana on etsityn henkilön rangaistuksetta jääminen, ei voida katsoa olevan yhteensopiva kyseisen puitepäätöksen kanssa.
- 87 On siis huomautettava, että unionin tuomioistuin, jonka on annettava kansalliselle tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöä yhteydessä hyödyllisiä vastauksia, voi tehdä täsmennyksiä ohjataksaan ennakkoratkaisua pyytäneitä tuomioistuinta ja ilmoittaa sille, millainen kansallisen oikeuden tulkinta täyttää sen velvollisuuden tulkita sitä unionin oikeuden mukaisesti (tuomio 17.10.2018, Klohn, C-167/17, EU:C:2018:833, 68 kohta).
- 88 Siltä osin kuin nyt käsiteltävässä tapauksessa on ensinnäkin kyse puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdassa asetetusta ja tämän tuomion 86 kohdassa mieleen palautetusta velvollisuudesta taata siinä tapauksessa, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäydytään, että täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio ottaa todella itse vastattavaksi vapausrangaistuksen täytäntöönpanosta, on huomautettava, että tämä velvollisuus edellyttää kyseiseltä valtiolta todellista sitoutumista panna täytäntöön etsitylle henkilölle määrätty vapausrangaistus, joten pelkästään sen seikan, että kyseinen valtio ilmoittaa olevansa ”valmis” panemaan kyseisen rangaistuksen täytäntöön, ei missään tapauksessa voida katsoa olevan omiaan oikeuttamaan tällaista kieltäytymistä. Tästä seuraa, että ennen kuin eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäydytään, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on aina varmistuttava siitä, että rangaistus on todella mahdollista panna täytäntöön sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti (tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 22 kohta).
- 89 On kuitenkin niin, että 29.6.2017 annetun tuomion Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503) 38 kohdasta ilmenee, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan ilmoitus, jolla Openbaar Ministerie (yleinen syyttäjä, Alankomaat) antoi luovutuspyynnön tehneelle oikeusviranomaiselle OLW:n 6 §:n 3 momentin, sellaisena kuin sitä sovellettiin ennen WETS:n voimaantuloa, mukaisesti tiedon valmiudesta vastata rangaistuksen täytäntöönpanosta pääasiassa kyseessä olevan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella, ei voida tulkita siten, että kyseessä olisi Alankomaiden kuningaskunnan todellinen sitoumus panna kyseinen rangaistus täytäntöön, jollei puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohtaa voida pitää mainitun 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuna sopimukseen perustuva oikeusperustana tällaisen rangaistuksen tehokkaalle täytäntöönpanolle Alankomaissa.

- 90 Vaikka yksinomaan ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida, voidaanko Alankomaiden oikeutta tulkita siten, että puitepäätos 2002/584 voidaan rinnastaa tällaiseen sopimukseen perustuvaan oikeusperustaan sovellettaessa OLW:n 6 §:n 3 momenttia, sellaisena kuin sitä sovellettiin WETS:n voimaantuloon saakka, unionin tuomioistuin on jo katsonut, ettei unionin oikeus ole esteenä tällaiselle rinnastamiselle.
- 91 Yhtäältä näet – kuten unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee – puitepäätoksen 2002/584 johdanto-osan 5, 7 ja 11 perustelukappaleen sekä puitepäätoksen 1 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan kyseinen puitepäätos korvaa jäsenvaltioiden välisissä suhteissa kaikki aikaisemmat luovuttamista koskevat asiakirjat, mukaan lukien kaikki eri jäsenvaltioiden väliset yleissopimukset tällä alalla. Koska mainittu puitepäätos – vaikka sillä onkin unionin oikeudessa määritelty oma oikeudellinen järjestelmänsä – on olemassa eri jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisten, luovuttamista koskevien yleissopimusten rinnalla, puitepäätoksen 2002/584 rinnastaminen tällaiseen yleissopimukseen ei myöskään vaikuta suoralta kädeltä poissuljetulta (ks. vastaavasti tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 41 kohta ja tuomio 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (tuomioistuinjärjestelmän puutteet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 39 kohta).
- 92 Unionin tuomioistuin on toisaalta myös katsonut, että puitepäätoukseen 2002/584 ei sisälly mitään säännöstä, jonka perusteella voitaisiin päätellä, että se olisi esteenä sille, että OLW:n 6 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin sitä sovellettiin WETS:n voimaantuloon saakka, sisältyvää ilmaisua ”muu sovellettava sopimus” tulkitaan siten, että se kattaa myös mainitun puitepäätoksen 4 artiklan 6 alakohdan, koska tällaisen tulkinnan avulla voitaisiin taata, että täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen mahdollisuutta kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta käytetään ainoastaan, mikäli Popławskille määrätyn rangaistuksen tehokas täytäntöönpano taataan Alankomaissa ja päädytään siis ratkaisuun, joka on puitepäätoksella tavoitellun päämäärän mukainen (tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 42 kohta).
- 93 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin vahvistaa, että tällaisella rinnastamisella voidaan sen Alankomaiden oikeudesta omaksuman tulkinnan mukaan taata, että Popławskille määrätty rangaistus pannaan tehokkaasti täytäntöön Alankomaissa. Se huomauttaa kuitenkin, että ministeri, jota on pyydetty osallistumaan pääasian oikeudenkäyntiin OLW:n 6 §:n 4 momentin nojalla, katsoo, että puitepäätos 2002/584 ei voi olla OLW:n 6 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin sitä sovellettiin WETS:n voimaantuloon saakka, tarkoitettu sopimus.
- 94 Tältä osin on yhtäältä muistutettava, että – kuten tämän tuomion 72 kohdassa on korostettu – velvollisuus tulkita kansallista oikeutta puitepäätoksen 2002/584 mukaisella tavalla sitoo kaikkia jäsenvaltioiden viranomaisia, tässä tapauksessa myös ministeriä. Viimeksi mainitun on siis, kuten tuomioistuintenkin, tulkittava Alankomaiden oikeutta mahdollisimman pitkälle kyseisen puitepäätoksen sanamuodon ja tarkoituksen valossa, jotta puitepäätoksen 2002/584 tehokkuus voidaan säilyttää ottamalla Alankomaissa vastattavaksi Popławskille annetusta rangaistuksesta, millä taataan OLW:n 6 §:n 3 momentin, sellaisena kuin sitä sovellettiin WETS:n voimaantuloon saakka, tulkinta, joka on palautettu mieleen tämän tuomion 92 kohdassa.
- 95 Toisaalta se, että ministeri tukee sellaista kansallisen lainsäädännön tulkintaa, joka on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa, ei ole millään tavalla esteenä ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle kuuluvalla yhdenmukaista tulkintaa koskevalle velvollisuudelle.
- 96 Näin on varsinkin siitä syystä, että puitepäätoksella 2002/584 otetaan käyttöön jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten välistä yhteistyötä koskeva järjestelmä ja että oikeusviranomaisen, joka täyttää tehokkaaseen oikeussuojaan erottamattomasti kuuluvat vaatimukset, joista yksi on riippumattomuuden takaaminen, on tehtävä päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanemisesta niin, että kaikki kyseisessä puitepäätoksessa säädetyt menettelyt toteutetaan tuomioistuimen valvonnassa (ks. vastaavasti tuomio 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (tuomioistuinjärjestelmän puutteet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 56 kohta). Tästä seuraa, että koska ministeri ei ole mainitussa

puitepäätöksessä tarkoitettu oikeusviranomainen (ks. vastaavasti tuomio 10.11.2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, 45 kohta), päätös Popławskista annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei voi riippua siitä, miten ministeri tulkitsee OLW:n 6 §:n 3 momenttia.

- 97 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei voi siis katsoa pääasiassa pätevästi, että sen on mahdotonta tulkita mainittua 6 §:n 3 momenttia unionin oikeuden mukaisesti vain sen takia, että ministeri on tulkinnut kyseistä säännöstä tavalla, joka on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa (ks. analogisesti tuomio 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, 69 kohta).
- 98 Edellä esitetystä seuraa, että jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tulee siihen johtopäätökseen, että puitepäätös 2002/584 voidaan Alankomaiden oikeudessa hyväksytyjen tulkintatapojen mukaan rinnastaa OLW:n 6 §:n 3 momenttia, sellaisena kuin sitä sovellettiin WETS:n voimaantuloon saakka, sovellettaessa sopimukseen, sen on sovellettava kyseistä näin tulkittua säännöstä pääasiassa ottamatta huomioon sitä, että ministeri vastustaa tällaista tulkintaa.
- 99 Siltä osin kuin on kyse puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdassa asetetusta ja tämän tuomion 86 kohdassa mieleen palautetusta velvollisuudesta varmistaa, että täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella on harkintavaltaa pantaessa täytäntöön kyseisessä säännöksessä vahvistettua eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraista kieltäytymisperustetta, on ensinnäkin huomautettava, että kyseisen viranomaisen on voitava ottaa huomioon mainitussa säännöksessä vahvistetulla harkinnanvaraisella kieltäytymisperusteella tavoiteltu päämäärä, jona on unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sen mahdollistaminen, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi antaa erityistä painoa mahdollisuudelle parantaa etsityn henkilön mahdollisuuksia sopeutua uudelleen yhteiskuntaan hänelle tuomitun rangaistuksen päättyessä (tuomio 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, 21 kohta).
- 100 Tästä seuraa, että täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle annettua oikeutta kieltäytyä mainitun 4 artiklan 6 alakohdan nojalla luovuttamasta etsittyä henkilöä voidaan käyttää ainoastaan, jos kyseinen oikeusviranomainen tarkastettuaan yhtäältä, että etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, ja toisaalta, että kyseiselle henkilölle pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapausrangaistus voidaan panna tehokkaasti täytäntöön täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, katsoo, että on olemassa oikeutettu intressi, joka on perusteena sille, että pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty rangaistus pannaan täytäntöön täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella (tuomio 13.12.2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, 37 kohta).
- 101 Ensisijaisesti ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on siis tulkita kansallista oikeuttaan mahdollisimman pitkälle edellä olevassa kohdassa mieleen palautetun vaatimuksen mukaisesti.
- 102 Kyseisen tuomioistuimen olisi ainakin omaksuttava kansallisesta oikeudestaan sellainen tulkinta, jonka nojalla se voi päätyä ratkaisuun, joka ei ole pääasiassa ristiriidassa puitepäätöksellä 2002/584 tavoitellun päämäärän kanssa. Yhdenmukaista tulkintaa koskevaa velvollisuutta näet sovelletaan niin kauan kuin kansallista oikeutta voidaan soveltaa tavalla, joka johtaa kyseisellä puitepäätöksellä tavoitellun tuloksen kanssa sopusoinnussa olevaan tulokseen (ks. vastaavasti tuomio 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, 66 kohta).
- 103 Puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdassa säädetyn eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen täytäntöönpanoon sovellettavista edellytyksistä ilmenee tältä osin, että unionin lainsäätäjä on halunnut välttää etsityn henkilön rankaisematta jäämisen riskin (ks. vastaavasti tuomio 13.12.2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, 47 kohta) mainitun puitepäätöksen yleistä tavoitetta vastaavalla tavalla, sellaisena kuin sitä on korostettu tuomion 82 kohdassa.

- 104 O LW:n 6 §:stä omaksuttu tulkinta, jonka mukaan ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei saa missään tapauksessa panna Popławskista annettua eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön, ei välttämättä ole esteenä sille, että Popławskin rankaisematta jäämisen riski suljetaan pois, ja sille, että näin ollen sekä mainitun puitepäätöksen tarkoitus että siinä nyt käsiteltävässä tapauksessa Alankomaiden kuningaskunnalle asetettu velvollisuus, sellaisina kuin kyseinen tarkoitus ja kyseinen velvollisuus on palautettu mieleen tämän tuomion 81 ja 82 kohdassa, otetaan huomioon.
- 105 Se, että O LW:n 6 §:stä omaksutun tulkinnan pitäminen unionin oikeuden mukaisena edellyttäisi, että kyseisessä säännöksessä ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle annetaan harkintavaltaa, jonka nojalla se voi panna täytäntöön Popławskista annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen, jos se katsoo, ettei mikään oikeutettu intressi ole perustana sille, että Popławskille tuomittu rangaistus pannaan täytäntöön Alankomaissa, saattaisi sitä vastoin johtaa siihen, että jos kansallista oikeutta ei voida tulkita tällaisen edellytyksen mukaisesti, paitsi Popławskin luovuttaminen Puolan oikeusviranomaisille myös hänen rangaistuksena tehokas täytäntöönpano Alankomaissa on mahdotonta, kun otetaan huomioon se, ettei puitepäätöksellä 2002/584 ole välitöntä oikeusvaikutusta.
- 106 Tällainen tulos merkitsisi kuitenkin sitä, että etsitty henkilö jää rankaisematta, ja se olisi ristiriidassa puitepäätöksen 2002/584 tarkoituksen ja siinä Alankomaille nyt käsiteltävässä tapauksessa asetetun velvollisuuden kanssa, sellaisina kuin kyseinen tarkoitus ja kyseinen velvollisuus on palautettu mieleen tämän tuomion 81 ja 82 kohdassa.
- 107 Tällaisessa tilanteessa on katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin omaksuisi Alankomaiden oikeudesta tulkinnan, joka on puitepäätöksellä 2002/584 tavoiteltujen päämäärien mukainen, tulkitsemalla kyseistä oikeutta siten, että kieltäytyminen panemasta täytäntöön pääasiassa kyseessä olevaa Puolan tasavallan antamaa eurooppalaista pidätysmääräystä edellyttää sen takaamista, että vapausrangaistus, johon Popławski on tuomittu, pannaan tehokkaasti täytäntöön Alankomaissa, ja näin on, vaikka Alankomaiden oikeudessa säädetäänkin, että täytäntöönpanosta kieltäytyminen on automaattista.
- 108 Ennakkoratkaisupyynnössä esitettyjen tietojen perusteella tällainen Alankomaiden oikeuden puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdan mukainen tulkinta näyttää mahdolliselta ja näin ollen Popławskille Puolassa tuomitun vapausrangaistuksen täytäntöönpano Alankomaissa vaikuttaa sallitulta, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin tarkastettava.
- 109 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatetta on tulkittava siten, että siinä ei edellytetä, että kansallinen tuomioistuin jättää soveltamatta sellaista kansallisen oikeuden säännöstä, joka on ristiriidassa sellaisen pääasiassa kyseessä olevien puitepäätösten kaltaisen puitepäätöksen säännösten kanssa, jonka oikeusvaikutukset on säilytetty perussopimusten liitteenä olevan, siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan (N:o 36) 9 artiklan mukaisesti, koska kyseisillä säännöksillä ei ole välitöntä oikeusvaikutusta. Jäsenvaltioiden viranomaisten, myös tuomioistuinten, on kuitenkin omaksuttava kansallisesta oikeudestaan mahdollisimman pitkälle yhdenmukainen tulkinta, jonka nojalla ne voivat varmistaa tuloksen, joka on yhteensoveltuva asianomaisen puitepäätöksen tarkoituksen kanssa.

Oikeudenkäyntikulut

- 110 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa 27.11.2008 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS 28 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, ettei jäsenvaltion kyseisen säännöksen nojalla mainitun puitepäätöksen tekemisen jälkeen antamalla ilmoituksella voi olla oikeusvaikutuksia.
- 2) Unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatetta on tulkittava siten, että siinä ei edellytetä, että kansallinen tuomioistuin jättää soveltamatta sellaista kansallisen oikeuden säännöstä, joka on ristiriidassa sellaisen pääasiassa kyseessä olevien puitepäätösten kaltaisen puitepäätöksen säännösten kanssa, jonka oikeusvaikutukset on säilytetty perussopimusten liitteenä olevan, siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan (N:o 36) 9 artiklan mukaisesti, koska kyseisillä säännöksillä ei ole välitöntä oikeusvaikutusta. Jäsenvaltioiden viranomaisten, myös tuomioistuinten, on kuitenkin omaksuttava kansallisesta oikeudestaan mahdollisimman pitkälle yhdenmukainen tulkinta, jonka nojalla ne voivat varmistaa tuloksen, joka on yhteensoveltuva asianomaisen puitepäätöksen tarkoituksen kanssa.

Allekirjoitukset